

KURIER LITEWSKI.

w Wilnie we Środę dnia 21 Maja r. s. 1830 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

W i l n o.

O położeniu Kamienia Węgielnego do budowy Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Wilnie.

Od dwóch blisko wieków, zgromadzenie wyznania Ewangelicko-Reformowanego dokładało najusilniejszego starania, ażeby mogła być wzmurowana Świątynia ku czci i chwale Najwyższego Pana Boga w Trójcy S. jedynego, dla odprawiania nabożeństwa podług swojego obrządku. Teraz nakoniec Wszechmocny, z nieprzebranej dobroci pobłogosławił maluczkiej trzodzie wiernych swoich sług i chwalców, i pozwolił ziścić się ich oczekiwaniu. Zauważyli się wprawdzie do tych czas kościołek drewniany członków tego wyznania, przed 148 laty zbudowany, ukryty w obwodzie murów, należących do placu zborowego, przy ulicy Portowej, za Trocką Bramą położenie mających. Lecz odtąd, za pomocą Bożą, wznosić się zaczyna budowa Kościoła, iawna, okazalsza, z cegieł murująca się, która i ku ozdobie starodawnego miasta Wilna, z wielu miar znakomitego, poniekąd się przyczyni. Ta okoliczność nader miła, a napędzająca pocieszeniem serca wszystkich prawych czcicieli Chrystusa Zbawiciela, a mianowicie członków wyznania Ewangelicko-Reformowanego, ponieważ jest dziełem wzorowej pobożności i szczodrości NAYJAŚNIEJSZYCH CESARZÓW Wszech Rosyjskich, błogosławionej pamięci ALEXANDRA PAWEŁOWICZA i teraz szczęśliwie PANUJĄCEGO NAYŁASKAWSZEGO MONARCHY NIKOŁAJA PIERWSZEGO, ażeby pozostać mogła w pamięci nayoślejszych potomnych pokoleń; po zapisaniu w Aktach Synodowych, podaje się do ogłoszenia drukiem w publicznych wiadomościach. Krótki opis uroczystego obchodu położenia kamienia węgielnego wyjaśni wszystkie ważniejsze szczegóły dotyczące się tego błogosławnego wypadku.

Synod Litewski Ewangelicko-Reformowany, za pomóżony w pierwiastkowe zasoby, ustanowił Komitet Budowniczy, który za nastaniem wiosny i przytemoey pory, zamierzając położyć kamień węgielny, na budowę Kościoła, z dobrowolnych ofiar wnieść się mającego, obrał na to dzień 21 kwietnia tego roku 1830, jako dzień Wysokich Imienia NAYJAŚNIEJSZEY CESARZOWEY ALEXANDRY TEODORÓWNY, i takowy obchód uroczysty odbył następującym sposobem.

W dniu wyżej namienionym, za uprzedniemi kilkudniowem przez druki ogłoszeniem Komitetu budowniczego, Publiczność Wileńska, zawiadomiona o czasie, napędziła plac przeznaczony na kościół i przyległą portową ulicę: wszyscy śpieszyli do obwodu murów Zgromadzenia Ewangelicko-Reformowanego, kościołek stary drewniany napętnił się ludem. a J.W.W. Wileński Cywilny Gubernator Horn, Vice-Gubernator Listowski i Rektor CESARSKIEGO Uniwersytetu Pelikan, orsz wielu innych wyższych Urzędników wojskowych i cywilnych zaszczytliwi to Zgromadzenie swoją obecnością.

Około pierwszej po południu, za odebraniem uwiadomienia, iż J.W. Litewski Wojskowy Gubernator, dla słabości zdrowia przybyć nie może, po odśpiewaniu hymnu o Świętym Duchu (*Veni Creator*), W.JX. Łubowski, Vice Super-Intendent Wileński, rozpoczął obchód stosowną do tego aktu

nauką, którą zamknął błagalną modlitwą o błogosławieństwo dla rozpoczynającego się dzieła.

Z kościoła udało się Duchowieństwo obu Ewangelickich Wyznań; udali się także J.W. Gubernator i dalsi urzędnicy na miejsce założenia Świątyni, na które przybywszy, W.JX. Rafał Downar Super-Intendent Wileński rozpoczął Akt poświęcenia miejsca słowem Bożem i modlitwą, a w czasie gdy wyrzekł: „Niech prawdziwi chwalcy i czciciele Chrystusa, bez względu na różniące się zdania, tu w tej Świątyni, oddają chwałę Wielkiemu Bogu i tchną braterską miłością ku wszystkim ludziom, jako bliźnim swoim”, potwierdziły to święte wezwanie liczne głosy, a wyrz AMEN, zdawał się jednem uczuciem napełniać serca chrześcijańskie.

Po ukończeniu aktu poświęcenia, Prezydent Komitetu budowniczego W. Stefan Cedrowski, Major Wojsk Rosyjskich, zabrał głos w następujących wyrazach:

„Nie ten ciasny obwód, jaki ma zająć zakładowa się Świątynia Pańska, można uczynić „Przybytkiem, godnym Wielkiego Boga; świat „cały jest Jego Kościołem. Wszędy, gdzie człowiek postawi stopę, gdzie rzuci okiem; wszędy „dostrzeżę, czuję wszechmocność, dobroć i miłosierdzie; wszędy znajduję dary łaski, rozlane „na stworzenia; wszędy napotyka dla siebie ucieszenie zmysłów i zaspokojenie potrzeb. Ktokolwiek zastanawia uwagę na to wszystko, mocniejszy bicie serca, łza zraszająca powieki, pomownie zginające się kolana przed dobroczyńcą „przyrodzenia, pobudzają go do wielbienia i oddawania czci NIEDOSTĘPIONY NAYWYŻSZY ISTNOŚCI, której dobrodzieystwa przenikają do gruntu „duszę jego. W uniesieniu wyrzyna się mu z ust „hold wdzięczności i dziękowania. Wówczas to „człowiek, sam sobie zostawiony, najwięcej cierpi nad niedostatkiem sposobności do wylania „całej mocy uczucia swojego, i szuka, gdzieby oddał cześć NAYWYŻSZEMU. Dla zaradzenia tej „potrzebie narody, powiązane we spoleczeństwa, „umyśliły stawiać osobne budowle, przeznaczając „nauczycielów chwały bożej, którzy w takowych „Świątyniach przypominają ludziom obowiązki „względem Boga i człowieka; uczą nas, jak mamy „dziękować Stwórcy naszemu; jak stać się „narzędziami Jego świętych zamiarów mamy się „przykładać całą nam udzieloną mocą do uszczęśliwienia wszystkich współdzicieli tego powszechnego Ojca.”

Dalej, schodząc z ogólnych uwag do potrzeby miejscowej, zwłaszcza, że w tym właśnie zamiarze zakłada się ta Świątynia ze składek dobrowolnych, zakończył mowę swoją do zgromadzonej Publiczności temi słowy:

„Ten dowód waszej łaski i przychylności „uwzględam za dobroczynny skutek oświecenia wieku i tolerancyi, iakiej wzór i najpiękniejszy „przykład daje nam mądrość zdobiąca Tron sławnego Państwa Rosyjskiego.”

Poczem tenże Prezydent zaprosił J.X. Adama Mandzelowskiego, Kaznodzieję Wileńskiego, do odczytania napisów na dwóch odwianych tablicach, i na karcie pergaminowej wyrażonych: na pierwszej tablicy odwianej, z jednej strony napis, okazujący przeznaczenie budowy, jest następujący: NA CHWAŁĘ NAYWYŻSZEGO PANA BOGA W TRÓJCY ŚWIĘTEY JEDYNIEGO, POD BŁOGIEM I DOBRO-

CZYNEM PANOWANIEM POBOŻNEGO MONARCHY NIKOŁAJA IGO PAWEŁOWICZA, CESARZA WSZECH ROSSYJ, przy założeniu fundamentów w tém tu miejscu do budowy przeznaczony na dom modlitwy dla czcicieli Jezusa Chrystusa Zbawiciela, podług obrotu Wyznania Ewangelicko-Reformowanego, ten Węgielny Kamień położon jest roku Pańskiego MCCCCXXX (1830) dnia XXI (21) kwietnia; z drugiej strony Wyokie Imiona NAYJAŚNIEJSZEGO MONARCHY i NASTĘPCY TRONU WSZECH ROSSYJ, nadto poniżej miejscowej Zwierzchności Wojskowej i Cywilnej. Na tablicy drugiej umieszczono imiona Świeckich i Duchownych Kuratorów Synodu Litewskiego i Członków Komitetu budowniczego; zaś historyczne opisanie projektu budowania kościoła na karcie pergaminowej w następnym hrzmienu wyrażone:

„Pod Berlem szczęśliwie teraz Panującego Monarchy NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA NIKOŁAJA PAWEŁOWICZA Samowładnego całą Rossyą. Jednota wyznania Ewangelicko-Reformowanego w przyłączonych od Polski Guberniach istnająca, utrzymując ze szczerpłych swych funduszy dobroczynne zakłady, ku pomocy cierpiącej ludzkości i wychowaniu młodzieży służące, długi czas zostawała w niemożności wzniesienia w Wilnie nowej Świątyni na cześć NAYWYŻSZEGO, na miejscu starego walącego się kościoła. W roku 1821, mąż pobożny i gorliwy o pomnożenie chwały Bożej, Paweł Stryeński, Kurator spraw kościelnych, powziawszy myśl szczęśliwą pomysłem uwieńcającą się skutkiem, poświęcił się na zbieranie kolekty. Duchowna Zwierzchność, to jest Synod Litewski Ewangelicko-Reformowany z wdzięcznością przyjąwszy hogoboinny projekt wyednał pozwolenie na zbieranie ofiar dobrowolnych od JO. Xcica Alexandra Golicyna, wówczas Ministra spraw duchownych i oświecenia narodowego po całym Imperyum Rossyjskiem i Królestwie Polskiem. Niezmordowanej troskliwości Stryeńskiego świadkami były stolice St-Petersburg i Warszawa, i trudy jego pożądanym odniosły skutek. Wspaniałość NAYJAŚNIEJSZYCH MONARCHÓW w Bogu spoczywającego, wiecznej dostojnego pamięci, Błogostawionego ALEXANDRA I, Cesarza Wszecch Rossy, tudzież Królów Pruskiego i Niderlandzkiego przyczyniła się do wzrostu zbiórki. Lecz gdy pomimo tylu znakomitych ofiar Synod Litewski nie mógł jeszcze przystąpić do rozpoczęcia budowy kościoła, przeto w roku 1827 upoważnił Grodzieńskiego Superintendenta, Alexandra Aniszewskiego, udać się do stołecznego miasta Moskwy w czasie Koronacyi szczęśliwie dziś nam Panującego Cesarza Wszecch Rossy NIKOŁAJA I. Szczodre dary tego wspaniałomyślnego Monarchy i NAYJAŚNIEJSZEJ Jego Rodziny, oraz znakomitych osób tam zgromadzonych, przyprowadziły zbiory ofiar do możliwości rozpoczęcia zamierzonej budowy podług planu przez JW. Alexandra Rmskiego Korsakowa, Litewskiego Woennego Gubernatora i wszystkich Rossyjskich Orderów Kawalera, potwierdzonego, przez W. Karola Podczaszynskiego, Profesora Architektury w Cesarskim Wileńskim Uniwersytecie ułożonego, a przez Komitet budowniczy od Synodu Litewskiego Ewangelicko-Reformowanego ustanowiony exekwującą się. Takim sposobem, po przysposobieniu w latach 1828 i 1829 większej części materyałów, rzeczony Komitet w dniu dzisiejszym, to jest 21 kwietnia 1830 roku, uroczystym z powodu Imienia Wyokich NAYJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEY ALEXANDRY TEODORÓWNY, w obecności Władz miejscowych wojskowych i cywilnych, oraz Duchowieństwa i licznie zgromadzonego ludu, położył z przyswoitą uroczystością Kamień Węgielny, w którego wydrążeniu umieszczono puszkę cynową, a w niej dwie tablice z napisami, wyrażającymi przeznaczenie budowy, Imię Panującego Cesarza i Następcy Tronu, oraz miejscowej w Wilnie Zwierzchności; na drugiej osób składających Rząd Synodu Litewskiego i Członków Komitetu budowniczego. Nadto na pamiątkę tej uroczystości, zostały włożone pieniądze tegoroczne, i medale, z których godniejsze u-

wagi są: bity 1829 na pokoy Adryanopolski, na zwycięztwo pod Szumlą, na pamiątkę obchodu Jubileuszowego w roku 1828, od założenia Uniwersytetu Wileńskiego i t. p., oraz wiele starożytnych monet. A chociaż do wyliczonego kosztu przeszło 13,000 r. sr., dla dokończenia zupełnego budowy niedostaie jeszcze r. sr. 4,000; Synod iednak Litewski, pokładając ufność w Bogu i wspaniałomyślności serc Chrześcianańskich ma nadzieję, że temiż samemi uczuciami, iakimi one skłoniłone były do przyłożenia się ku rozpoczęciu dzieła, skłoniłone podobnie będą do przyczynienia się ku doprowadzeniu onego do skutku. I takowy akt uroczysty obecne osoby dzisiejszemu obchodowi imiona swe podpisały, który też do puszki cynowej zachowany został. Roku Pańskiego 1830 kwietnia 21 dnia w Poniedziałek.”

Po podpisaniu iakowego pergaminu przez osoby assystujące temu aktowi, Super-Intendent Wileński włożył ony z tablicami, medalami i monetami do puszki cynowej, a tę, zszedłszy w towarzystwie Duchowieństwa i urzędników, oraz innych znaczniejszych osób do głębokich fundamentów, wstawił do wydrążenia, w kamieniu węgielnym, do zamurowania której przyłożyli pierwsze ręce JWW. Cywilny Gubernator, Vice-Gubernator, Rektor Uniwersytetu, Prezydenci obu Departamentów i dalsze znakomitsze osoby.

Na zakończenie obrzędu duchowieństwo ze zgromadzeniem powróciło do kościoła, gdzie po odśpiewaniu *Te Deum*, złożono dziękczynne modły za szczęśliwe rozpoczęcie dzieła i błagalne za długie lata NAYJAŚNIEJSZEJ MONARCHINI, której wysokie Imieniny cały wierny Tronowi Naród z radością obchodzi i za cały NAYJAŚNIEJSZY DOM PANUJĄCY.

Celemu obrzędowi świętemu piękna sprzyjała pogoda, a zebranie ludu, chociaż było nader liczne, żaden iednak smutny przypadek nie przerywał ani na chwilę zwróconey Zgromadzenia na tę uroczystość uwagi. Zdawało się, iż prosty, lecz do serca przemawiający obrzęd, działając na serca chrześcijańskie, napelniał duchem iedności i uczuciem religijnym wszystkich na tym akcie obecnych.

Sankt-Petersburg dnia 11 maja.

NAYJAŚNIEJSZA CESARZOWA JEJMOŚĆ z orszakiem, po szczęśliwym odbyciu podróży, w pożądanym stanie zdrowia, przybyła na przygotowany nocleg do miasta Nitawy, d. 6 maja, o godzinie 8mej wieczorem. (R. I.)

Sankt-Petersburg dnia 12 maja.

CESARZ JEJMOŚĆ, przyjąwszy łaskawie złożony Sobie słownik kieszonkowy francuzko-rossyjski, najłaskawiej udarował raczył autora iego, JP: *Oldekopa*, kosztownym pierścieniem brylantowym. JEJ CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKA XIĘŻNA HELENA PAWEŁOWNA, udarowała go za ofiarowanie tej xiążki złotą tabakierą. (R. I.)

— CESARZ JEJMOŚĆ, na okazanie szczególnego Swego zadowolenia ku służbie gorliwej i długiej, pod Zwierzchnością NAYJAŚNIEJSZEJ w Bogu spoczywającej CESARZOWEY MARTY TEODORÓWNY, raczył najłaskawiej przez reskrypta pod dniem 21 kwietnia, udarować brylantowanemi znakami orderu *Alexandra-Newskiego*, rzeczywistych radców tajnych, *Tutolmina* i *Kusznikowa*. (R. I.)

— Na czas wydalania się P. Wice-Kancelerza razem z NAYJAŚNIEJSZYM PANEM do Warszawy, zarząd wydziału Azyatyckiego Ministerstwa Spraw Zagranicznych powierzony zostaje bezpośrednio Dyrektorowi tegoż wydziału Rady Tajnemu *Rodofinikowowi*.

— Z Rządzącego Senatu wyszły następujące ukazy: 1) z dnia 30 kwietnia. (Z Ogólnego Zgromadzenia pierwszych 3 Departamentów.) Z ogłoszeniem NAYWYŻEY zatwierdzonego 19 marca h. r. Zdania Rady Państwa, aby od kapitałów pieniężnych, zapisanych przez testamenta osobom obcym, omijając najbliższych sukcesorów, pobierane były poszliny skarbowe na mocy ukazu 28 paździer-

nika 1808 r. 2) z dnia 3 maja (z 1 Departamentu.) Z ogłoszeniem zdania Rady Państwa, Najwyżey zatwierdzony 19 marca b. r., iż ukaz 27 września 1822 o dawaniu stopnia 5 klasy, urzędnikom pracującym w wydziałach rachunkowości, rozciąga się także na Wice-Gubernatorów. 3) z dnia 5 maja (z tegoż Departamentu.) O dozwoleniu przywozu win Bessarabskich przez Kamienską komorę. 4) tegoż dnia (z tegoż Departamentu) O zaleceniu wszystkim Rządowi Gubernialnym i obwodowym, aby wiadomości o włoścogach, prowadzonych do Syberyi, przesyłane były nie do Kazańskiej ekspedycji, lecz do Tobolskiego urzędu. 5) tegoż dnia (z tegoż Departamentu) O wsparciu udzielanem Kałmykom, przyjmującym wiarę chrześcijańską. W tym przedmiocie przez żurnal Komitetu PP. Ministrów najwyżey zatwierdzonym 24 marca b. r. postanowiono, dla każdej rodziny kałmyckiej, przechodzącej na wiarę chrześcijańską, dawać po 30 dziesięcin ziemi skarbowey, z uwolnieniem od wszelkich podatków i opłat na lat 10, przy tém jednorazowie wypłacać żonatom po 50, a niezżonatom po 25 rubli na pierwsze potrzeby nowego gospodarstwa. 6) tegoż dnia (z tegoż Departamentu) O dozwoleniu wywozu za granicę krajowych lin i powrozów bez wszelkiej opłaty na komorach. 7) z dnia 6 maja (z tegoż Departamentu) O prawidłach które zachować należy przy wyprzedazy i wypuszczeniu w dzierżawę od rządu majątków pojezuickich. Nowém tém prawem postanowiono: 1) że przy przechodzie majątku tego rodzaju od jednego prywatnego właściciela do drugiego, skarb nie ma powodu wymagać dla siebie osobney ewikcji czyli zabezpieczenia, gdyż właściciele mając sobie przez ukaz 21 grudnia 1807 i przez Najwyżey zatwierdzone 31 grudnia 1825 zdanie Rady Państwa, zawarowane władanie temi dobrami, bez załogów, dopóki wypłacają regularnie funduszowe procenta, mogą przelewać to swoje prawo, wraz z majątkami, na nowych nabywców. 2) Przy wyprzedazy zaś z licytacji takich majątków, które z powodu niewypłatności właścicieli zabrane zostały na rzecz funduszów naukowych, nabywca obowiązany się złożyć kaucyą (załog) wyrównyującą dwuletniemu procentowi od summy, iaka na targach ofiarowaną będzie. Jeżeli zaś Rząd, w niedostatku kupujących zmuszony był oddawać majątki tego rodzaju w dzierżawę, w takim razie. a) Dzierżawa ta nie będzie mogła być na inne terminy, iak tylko na takie, iakie dla wydzierżawienia majątków skarbowych są ustanowione, to jest: na 12, 18, 24, 30 i 50 lat. b) Biorący majątek pojezuicki w dzierżawę, powinien złożyć kaucyą wynoszącą dwuletni dochód, iaki na targach będzie ofiarowany.

— W 3 poszycie dziennika Górniczego umieszczona jest wiadomość o złocie i platynie dobytey w drugiej połowie przeszłego roku z kopalni Uralskich i dostawionej do Petersburga przez karawanę w początku marca b. r. podług niej przywieziono ze skarbowych kopalni złota 54 pud. 1 f. 86 zołot., platyny 1 pud 16 f. 54 zołot. 9 dr. Z kopalni prywatnych: złota 91 pud. 26 f. 53 zoł., platyny 33 pud. 23 f. 65 zoł. 56 dr. a w ogóle złota 145 pud. 28 funt. 43 zołot., platyny 35 pud. 23 zoł. 65 dr.

— Komitet towarzystwa opieki więźniów ogłosił rachunek swoich przychodów i wydatków od 3 lutego do 11 kwietnia na wykup uwiecznionych za długi. Otrzymane w ciągu tych dwóch miesięcy summy na ten cel przeznaczone wynosiły 5,611 r. 84 k. i były użyte na oswobodzenie 25 więźniów, na których ciężył dług 8,867 r. 41½ k. przewyżkę zaś wierzyciele im darowali.

— Examen w Instytucie dróg komunikacji odbył się dnia 7 b. m. Liczne zgromadzenie znakomych gości dodało świetności temu ważnemu obchodowi, wystawiającemu postępy kształcącej się do posług krajowych młodzie. Jenerał-porucznik Bazaine w ciągu popisu zdał sprawę z ulepszeń zaprowadzonych w tej szkole. Z powszechnym załem zgromadzenia, słabość zdrowia nie dozwoliła J. K. W. Xięciu Alexandrowi Wirtemberskiemu

cieszyć się z postępu uczniów zakładu, powierzonego iego zwierzchnictwu.

— Liczba poddanych Rossyjskich w posiadłościach Rossyjsko-Amerykańskich wynosi 10,421 dusz płci oboiej. W tej liczbie Rossyan jest 543, Kreolów 865, Aleutów i innych amerykańskich kraiowców 9,015.

— J. C. M. raczył na lat 10 przeznaczyć po 10,000 r. rocznie, na dalsze odbywanie wymiaru stopni południka, którego cały kierunek został powierzony Dorpatskiemu Astronomowi P. Struve. Dwaj officerowie Cesarskiego Głównego Sztabu odjechali z Dorpatu do Finlandii dla zaczęcia tam robot. Professor Struve ma odbyć w celu tego wymiaru podróż zagranicę. (T. P.)

Odessa dnia 7 maja.

Turecka fregata *Szerif-Rezan*, na której, w miesiącu listopadzie, przyjechał tu *Halil-Basza*, wczora przybyła do naszego portu, wespół z wojennym brygiem tureckim. Oba statki zostały przystane, z okoliczności powracania do *Konstantynopola* Postów Ottomańskich, na początku czerwca, spodziewanych do *Olessy* z *St. Petersburga*. Trzy lub cztery dni temu, iak już przybyli do naszego miasta: ieden z Adjutantów *Halila-Baszy* i ieden pomocnik sekretarza.

— JW. Jenerał Marszałek Polny, Hrabia *Dybiecz-Zabatkowski*, wczora, wieczorem, przybył do twierdzy Tyraspol, dla odbycia tam terminu kwartanownego. (J. d'Od.)

KRÓLEWSTWO POLSKIE:

Warszawa dnia 24 maja.

NAYJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL wyjeżdżał na przeciw dostojney Małżonce Swey do *Pultuska*.

— Dnia wczorayszego NAYJAŚNIEJSZY PAN znajdował się na zwykłej paradzie wojskowej na placu Saskim, której NAYJAŚNIEJSZA PANI z okien pawilonu pałacu Bryłowskiego przyglądała się raczyła. Tłumy ludu, ciekawe oglądania oblicza ukochanych MONARCHY i MONARCHINI, napętniały Krakowskie przedmieście.

— Dnia dzisiejszego z powodu rocznicy Koronacji, NN. PAŃSTWO o godzinie 11stej raczą przyjmować powinszowania od osób płci oboiej.

— Dnia 25 —

— Pierwsza rocznica Koronacji NAYJAŚNIEJSZEGO CESARZA i KRÓLA, tudzież NAYJAŚNIEJSZEJ CESARZOWEY i KRÓLOWEY na Tron Polski, obchodzoną była na dniu wczorayszym w stolicy Królestwa Polskiego z iak największą uroczystością, do której uświetnienia przyczyniła się bytność NN. PAŃSTWA w murach *Warszawy*. Z powodu uroczystości dnia tego w Kościele Metropolitalnym *S. Jana* odbyło się solenne nabożeństwo w obliczu Urzędników Dworu, Senatu, Ministrów, Postów i Deputowanych, tudzież Władz Rządowych. Celebrował JW. JK. *Dzięcielski*, Biskup Lubelski, Senator Królestwa Polskiego, a po odprawionej Mszy Świętej, zaintonował *Te Deum*, wznosząc wraz z obecnymi do Przedwiecznego najgorętsze modły, o iak najdłuższe panowanie ukochanego MONARCHY i MONARCHINI. Po nabożeństwie wszystkie władze tak cywilne iak i wojskowe, tudzież osoby płci oboiej, mające przystęp do Dworu, udały się na pokój do zamku Królewskiego, gdzie NN. PAŃSTWO, udając się do kaplicy dworskiej na nabożeństwo, raczyli przyjmować powinszowania. Wieczorem dane było widowisko bezpłatne w Teatrze Narodowym, a gdy się zmierzchno całe miasto rżęsiło oświecone zostało.

— Przybył wczoray do tutejszey stolicy J. K. Mość Następcy Tronu Pruskiego, Dostojny Brat naszey Miłościwey PANI. Towarzyszą J. K. Mości Xiążę *Radziwiłł* Namiestnik W. X. Poznańskiego, tudzież Rzeczywisty tajny Radca Baron *Humboldt*, Jenerał *Thile* 2gi, Pułkownik Hrabia *Greiben*.

— Dnia 26 —

— NAYJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL Jmć raczył postanowieniem z dnia 1½ b. m. mianować JP. Maxymiliana Hr. *Fredro*, Kuratorem Królewskiego go Alexandrowskiego Uniwersytetu i Pomocnikiem

Ministra Prezydującego w Kommissyi Rządowej Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, do Wydziału Oświecenia Publicznego.

— Dnia wczorajszego NAYJAŚNIEJSZY CESARZ i KRÓL wraz z Jego Królewiczowską Mością Następcą Tronu Pruskiego, raczyli znajdować się na zwykłej paradzie wojskowej na placu Saskim, po której woyskowi mieli zaszczyt bydź przedstawionymi dostojnemu gościowi.

— NAYJAŚNIEJSZY WIELKI XIAŻĘ ALEXANDER NASTĘPCA Tronu, przestał, toteż temu Królewskiemu Alexandrowskiemu Uniwersytetowi w darze dwa odlewy gipsowe, zrobione według natury z ręki Nitrofana Łuczkińa, żołnierza pułku Preobrażeńskiego Gwardyi Cesarzowskiej, mającego lat 26, wzrostu 8 stóp i 5 1/2 cala.

— Przybył do Warszawy Hrabia Sztakelberg, Poseł N. PANA przy N. Królu Jmci Neapolitańskim, a wkrótce przybędzie Margrabia Rezzenda, Ambassador N. Cesarza Jmci Brezyljskiego. (G. W.)

— Wczoraj na paradzie Wojskowej N. PAN i II. CC. MM. WIELCY XIAŻĘTA mieli wstęgi orderu *Orła Czarnego*, a J. K. M. Następcą Tronu Pruskiego, wstęgę *Orła Białego*. Jenerałowie Rosyjscy i Polscy ozdobieni orderem *Orła Czerwonego* mieli wstęgi tegoż orderu. (K. W.)

— Dnia 27 —

Programma do pierwszej Sessyi Seymowej w roku 1830.

Dnia 28 maja o godzinie 9tej zrana zgromadzą się do Kościoła Katedralnego Senatorowie, Ministrowie, i Rada Stanu, oraz Posłowie i Deputowani.

Senatorowie i Rada Stanu zasiadą w Praesbiterium, a Posłowie i Deputowani zajmą pierwsze ławki w Kościele.

Skoro się wszyscy zgromadzą, odprawi się Msza czytana, po której nastąpi Kazanie, a po niem jeden z Biskupów pontyfikalcie ubrany, zaintonuje Hymn *Veni Creator*.

Po ukończeniu nabożeństwa, Senat się zbierze w Izbie swych posiedzeń, a Posłowie i Deputowani zajmą miejsca podług porządku przepisanego Statutem z dnia 15 (27) marca 1816, dla Województw, Powiatów i Okręgów Gminnych, to jest: na pierwszej ławce po prawej ręce od wniścia, zasiadą Posłowie Województwa Krakowskiego, po nich Deputowani z tegoż Województwa. Pierwszą ławkę po lewej ręce od wchodu, zajmą Posłowie Województwa Sandomierskiego, po nich Deputowani rządzanego Województwa. Posłowie i Deputowani Województw Kaliskiego Płockiego i Podlaskiego, za Posłami i Deputowanymi Województwa Krakowskiego. Zaś Posłowie i Deputowani Województw Lubelskiego, Mazowieckiego i Augustowskiego, umieszczeni będą za Posłami i Deputowanymi Województwa Sandomierskiego.

Ministrowie i Członki Rady Stanu, na mocy Artykułu 101 Ustawy Konstytucyjney mający prawo zasiadania w obu Izbach, mieć będą miejsce w Izbie Senatorskiej, po obu stronach Tronu, w Izbie Poselskiej, na przeciwko Marszałka Seymowego.

Minister Spraw Wewnętrznych uda się do Izby Poselskiej; uwiadomi ją o Nominacyi Marszałka, i tę głośno odczytawszy, wezwie go do zająć miejsca swego; wręczy mu nakoniec Nominacyą wraz z listą Członków Izby, zatwierdzoną przez Senat.

Począł Minister Spraw Wewnętrznych oznajmi NAYJAŚNIEJSZEMU PANU, iż Posłowie i Deputowani zajęli miejsca swoje, tudzież, że Nominacya Marszałka została ogłoszona.

Następnie Marszałek przystąpi do imienne go powołania każdego z Członków podług listy onemu wręczonej, i wezwie do ustępu tych, którzyby nie mieli prawa do zasiadania. Począł na czele Izby oczekiwać będzie rozkazów NAYJAŚNIEJSZEGO PANA, nie zajmując się żadnym innym przedmiotem.

Prezydujący w Izbie Senatorskiej, w tymże samym czasie powołałszy imiennie wszystkie

Członki przytomne podług listy przejrzaney, wezwie tych do oddalenia się, którymby Senat odmówił prawa do obrad Seymowych. A za otrzymaniem rozkazu NAYJAŚNIEJSZEGO PANA przez jednego z Członków Rady Stanu, wyznaczy Deputacyą, złożoną z dwóch Senatorów, która się uda do Izby Poselskiej, dla wezwania iey do połączenia się z Izbą Senatorską.

Marszałek Seymowy, zawiadomiony o zbliżaniu się wzywać wzmiankowanych Senatorów, wysła dwóch Postów i dwóch Deputowanych do przyięcia, i osobiście przyymie ich przy drzwiach Izby, wprowadzi i wskaże im miejsca na przeciwko siebie.

Ciż Senatorowie krótką przemową wezwą Posłów i Deputowanych do połączenia się z Izbą Senatorską, poczem powstawszy z miejsca swego poprowadzą do rzeczony Izby Posłów i Deputowanych, na czele których Marszałek znajdować się będzie.

Skoro się obiedwie Izby połączą, i gdy Izba Poselska zajmie miejsca wskazane przez Prezydującego w Senacie, doniosą o tém NAYJAŚNIEJSZEMU PANU przez Deputacyą, złożoną z sześciu Członków po trzech z każdej Izby. Prezydujący w Senacie wybierze Senatorów, a Marszałek Seymowy Posłów, z których też Deputacya złożoną będzie.

W tym porządku obiedwie Izby oczekiwać będą przybycia MONARCHY, nie przystępując do żadnych obrad.

Prezydujący w Senacie i Sekretarz Senatu przyymą NAYJAŚNIEJSZEGO PANA u drzwi Izby.

NAYJAŚNIEJSZY PAN z Tronu Swego, otoczony po prawej stronie Ministrami i Radą Stanu, po lewej Swią Swoią, a w tyle Dorem Swoim, zagał Posiedzenie mówą w języku francuzkim, którą Minister Sekretarz Stanu odczyta w języku Polskim.

Po skończonej mowie MONARCHY i odczytaniu iey w Polskim języku przez Ministra Sekretarza Stanu, Marszałek Izby Poselskiej wezwany będzie przez jednego z Członków Rady Stanu do przysięgi, wskazanej Art. 119 Statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowej.

Po złożeniu przysięgi, jeden Członek z Rady Stanu wręczy Mu w Imieniu MONARCHY łaskę Marszałkowską.

Prezydujący w Senacie w Imieniu Senatu, po nim Marszałek Seymowy, w imieniu Izby Poselskiej, zabiorą głos.

Po tych przemowach NAYJAŚNIEJSZY PAN opuści Izbę Senatorską, i uda się do Swych pokoiów, Prezydujący w Senacie odprowadzi MONARCHY do pierwszych drzwi pokoiów, a wyżej rzeczona Deputacya aż do drugich drzwi.

Prezydujący wróciwszy do Izby Senatorskiej, da głos Ministrowi Wewnętrznemu, który wystawi obraz działań Rządowych, odwołując się do raportu przedstawionego przez Radę Stanu Senatowi (którego każdemu z Członków Seymujących exemplarz drukowany, wraz z powyższą mową Ministra udzielonym będzie). Przedstawi oraz Seymowi stan kraju, i uwiadomi o projektach, które podane będą pod rozpatrzenie obu Izb.

Po mowie Ministra Wewnętrznego, Prezydujący w Senacie oświadczy w Imieniu MONARCHY, iż wola jest Jego, aby obie Izby połączone, zebrały się w dniu następującym o godzinie 10tej zrana, dla słuchania raportu Rady Stanu, i wezwie Izbę Poselską, aby się oddaliła do Izby swojej.

Jak tylko Posłowie i Deputowani powrócą, i gdy Marszałek zajmie swe miejsce, otworzy posiedzenie mianowaniem Sekretarza, i wezwie go do złożenia przysięgi na rotę przepisaną artykułem 121 Statutu Organicznego o Reprezentacyi Narodowej.

Nazajutrz o godzinie 10tej zrana obiedwie Izby zgromadzą się w Izbie Senatorskiej, gdzie jeden z Członków Rady Stanu, wezwany przez Prezesa Senatu, odczyta Rapport Rady Stanu, tyżący się położenia krajowego, i czynności Rządu, stosownie do artykułu 106 Ustawy Konstytucyjney. Począł Prezydujący w Senacie oświad-

DODATEK

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 61:

Wilno dnia 21 Maja o. s. 1830 roku.

czy, iż wzywa w Imieniu Monarchy Członków drugiej Izby, aby te wrócili do miejsca posiedzeń swoich dla rozpoczęcia działań w Izbie Poselskiej.

Każda zatem Izba przystąpi oddzielnie do wyznaczenia Kommissyi Skarbowey, Kommissyi Prawodawczej Cywilney i Kryminalney, i Kommissyi Organiczney i Administracyney, stosownie do Artykułu 98 Ustawy Konstytucyney.

W przedpokoiach Izby Senatorskiej będzie straż; zaś przy Izbie Poselskiej warta tylko z dwóch ludzi złożona.

— Dnia wczorayszego około godziny ośmych rano, Najjaśniejszy CESARZ i KRÓL, Najjaśniejsza CESARZOWA i KRÓLOWA, J. K. M. Następca Tronu Pruskiego i J. C. Mość Wielki Xiążę MICHAŁ, raczyli udać się na plac Broni, na którym zebrane było całe wojsko składające osadę tutejszej stolicy, mające na czele swém J. C. M. WIELKIEGO XIĘCIA CESARZEWICZA Naczelnego Wodza. NN. PAŃSTWO przybywszy na plac pomieniony, raczyli objechać szeregi wojska, poczem pozwolili, iżby takowe dwukrotnie przed Niemi przeciągnęło. Niezliczone mnóstwo osób pieszych i w pojazdach poci obojczy ze wszystkich stron otaczało plac bronii, a wszystkie okna domów, stojących obok ulic prowadzących do placu bronii, napełnione były Publicznością, pragnącą oglądać drogie oblicza NN. PAŃSTWA. (G. W.)

FRANCYA.

Paryż dnia 9 maja.

Według dziennika *Aviso de la Mediterranée*, wojsko przeznaczone przeciw Algierowi ma dnia 10 b. m. zacząć wsiadać na okręty, a flotta wypłynie dnia 15 lub 16 b. m. Minister wojny miał oświadczyć, iż wylądowanie wojska na brzeg Algierski nastąpić może d. 20 b. m. (G. W.)

ANGLIA.

Londyn dnia 8 maja.

(z Gazety Warszawskiej).

Wydany dziś okólnik Dworski wyraża: „Twierdzono, iż królewscy przybocznicy lekarze nie zgadzają się z sobą w zdaniu o chorobie Monarchy i sposobie iey leczenia, co iednak jest zupełnie bezzasadnem. Naywiększa w tej mierze zgodność zdań panowała między przybocznymi lekarzami Króla Jmci przez cały ciąg iego choroby.”

Xiążę Wellington miał dnia 5 b. m. posłuchanie u Króla Jmci.

— Dnia 9 —

Xiążę Sussex przysłał Królowi Jmci sztuczne krzesło, które w czasie swojej choroby kazał być zrobione. Uważają to u Dworu za pierwszy krok, zbliżający do siebie obudwu, oddawna poróżnionych braci.

Słychać, iż Xiążę Leopold wstrzymuje wyjazd do Grecyi z tej przyczyny, iż matka domniemaney Królowey Angielskiej, dziś jeszcze małoletniej Xiężniczki, zwróciła uwagę Xięcia na to, iż Anglia będzie potrzebowała Reieney, która otwiera równie obszerne pole do chlubnych czynów, iak panowanie w Grecyi.

— Dnia 10 —

Stan zdrowia Króla Jmci, ile z biuletynów lekarzy wnosić można, jest bez nadziei, i mniemają w Windsor; iż Monarcha nie długo już żyć będzie.

Odprawiona dnia 7 b. m. rada gabinetowa miała się tyczyć interessów Grecyi, a po iey ukończeniu rozeszła się na giełdzie tutejszej pogłoska, iż przedmiotem tej rady było niespodziewane oświadczenie Xiążęcia Sasko-Koburskiego

Leopolda, iż nie chce przyjąć władzy udzielney nad Grecyą.

Nie słychać tu już, aby Xiążę Leopold obiał rządy Grecyi; zapewniają nawet, iż układy w tej mierze zupełnie spełzły, i że wspomniany Xiążę postanowił nie zamieniać prywatnego swego wygodnego stanu na burzliwy, iakiegoby się w Grecyi mógł spodziewać. Choroba Króla Jmci miała się także przyłożyć do tego postanowienia.

Xiążę Kumberland i Xiążę Jerzy syn iego odwiedzili wczoray Króla Jmci w zamku Windsor.

Jedna z tutejszych Gazet pisze: „Domowe urządzenia Xiążęcia Klarencyi są godne naśladowania. Dostojna małżonka iego utrzymuje rachunki; Pułkownik Fitzclarence, który wstaje o godzinie 6tej zrana, zajmuje się interessami dziennymi, a sam Xiążę Klarencyi ma czynny udział we wszystkiém, co rodzinę obchodzi.”

Według doniesień z Chin pod d. 21 grudnia, nie ułatwiono jeszcze zatargów między Anglikami i Chińczykami. Listy urzędowe posłano do Cesarza Chińskiego, a że ten znajduje się w północnych prowincjach kraju swego, mniemają więc, iż interes dozna niemałej zwłoki.

List kupiecki z *Laguayra* pod d. 8 marca wyraża: „Nie można z pewnością sądzić o wypadkach politycznych, które niedawno zaszły. Bolivar wypowiedział wojnę prowincyi Wenezueli, która iednak ma dosyć potęgi do odparcia uderzenia. Większa część żołnierzy w wojsku Bolivara jest rodem z Wenezueli, i dlatego spodziewają się ich przejścia na stronę przeciwną. Batalion z *Boyaca* dał już taki przykład w okolicy *Maracaibo*. Wkrótce ma się rozpocząć kongres w *Walencyi*. Używamy ciągle zupełney spokojności, i nie wątpię, że cała rzecz skończy się bez rozlewu krwi.”

— Dnia 11 —

Dzisiejsze gazety tutejsze piszą: „Ze smutkiem dowiadujemy się, iż odebrane dzisiejszey nocy biuletyny o zdrowiu Monarchy naszego są bardzo niepomyślne.”

Na wezwanie, otrzymane od Króla Jmci, Xiężniczka *Augusta* i Xiężna *Gloucester* udały się dziś do Windsor, gdzie kilka godzin bawiły.

Do *Portsmouth* przybył statek bombardyerski *Etna*, który d. 4 kwietnia wypłynął z *Malty*. Admirał nasz wywiesił banderę swoją na okręcie *Britannia*, który z okrętem *Revenge* krążył między *Maltą* a *Sycylią*; 9 innych statków wojennych angielskich znajdowało się w porcie *Lavallette*.

— Dnia 12 —

Dzisiejszy biuletyn o zdrowiu Króla Jmci wyraża, iż Monarcha miał noc niespokojną, i symptomata choroby są iednakowe.

Dnia 9 b. m. Lord Kancelarz miał długie posłuchanie u Króla Jmci w Windsor.

HISZPANIA.

Madryt dnia 29 kwietnia.

Onegdaj w uroczystość urodzin Królowey była w *Aranjuez* wielka gala i obrzęd całowania ręki. Poseł Neapolitański, tudzież Poseł Rossyjski Pan *Ubril*, wyiechali z rodzinami swemi do *Paryża*. W tych dniach umarł naczelný dowódca floty Hiszpańskiej *Don Juan Maria de Villavicencia*; słychać, iż następcą iego będzie Jenerał marynarki Hr. *Venadito*, dawniey Vice-Król Meksyku. Niedawno przybył do *Kadyxu* na brygu *Griego* Półkownik *Aristazabul*, którego rząd wystął do *Hawanny* dla zasiągnięcia pewnych wiadomości o źródłach, iakich wyspa dostarczyć może do drugiej wyprawy przeciw Meksykowi. (G. W.)

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Litewskiego Wojennego Gubernatora.

Andrzej Bucharški Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi,

DODATEK

Wilno dnia 21 Maja v. s. 1850 roku.

P o d r a d y.

1 Na mocy przedpisania Ministeryum Wo-
iennego Departamentu Kommissoryackiego, w
Kommissyi Dubieńskiego Kommissoryackiego Depo-
mają się odbywać targi, na dostawę sukien po-
trzebnych dla zaopatrzenia wojsk Litewskiego
oddzielnego i rezerwowego Korpusów, 4ch ar-
mijskich huzarskich dywizy i armijskiego żan-
darmskiego półku, na terminie 1851 roku, ia-
kowe targi naznaczają się niniejszego 1850 ro-
ku: pierwszy 15go czerwca, drugi 16go czerw-
ca, trzeci 17go czerwca, i ostateczny przetarg
18 czerwca, zaczęć też wzywają się życzący su-
kienni fabrykanci dla targow, na posiedzenie tey-
że Dubieńskiej Kommissyi na naznaczone terminy,
gdzie tak próbki sukien, iak i warunki na któ-
rych dostawa odbywać się powinna w każdym
czasie przejrzyć mogą; a poprzedniczą wiado-
mość PP. sukienni fabrykanci mogą o tey dosta-
wie powziąć w Rządach Gubernialnych: Wileń-
skim, Grodzieńskim, Wołyńskim i Białostockim
obwodowym Rządzie, od których się robią o
tęż publikacye, i do których posłane są przez
Kommissyą wiadomości o ilości sukien, z nazna-
czeniem cen na sukna iakie dotąd exystowały, i
teraz zrezolwowanych; tak też i próbki sukien
wedle iakich powinny być dostarczone sukna
podobne tak co do koloru iak też w dobroci.

Sekretarz 7mej klasy Zassko.

1 Ryżki Ekonomiczny Komitet dróg Kom-
munikacyi niniejszém wzywa życzących z pe-
wnemi i dostatecznemi ewikcyami na targi w nim
27, 28 i 29 dnia teraźniejszego mca maja odbyć
się mające na dostawę dla robot II Dyrekyi Win-
dawskiej Wodney Komunikacyi w przeciągu
całego lata różnego rzemiosła dziesiętników: a
mianowicie ciesielskich 2, mularskich 2 i stry-
charskich 2 z przyięciem taniej cen odkrytych
po 75 rub. miesięcznie za każdego, na iakową to
dostawę i mają być objawione przy targach kon-
dycye.

Za Sekretarza Masłow.

D o D z i e r ż a w y.

1 Kollegium Wileńskie Ewangelicko-Reformo-
wane ogłasza: że są dwa folwarki do Synodu
Litewskiego Ewangelicko-Reformowanego przy-
należące, do wypuszczenia w arendowną dzierżawę,
na lat 3, 6, 9 i 12 zwłaszcza w Upitskim
Pocie 1 Bolsie, dymów liczący 13, usiewu o-
zimiego żyta beczek 9 garcy, 3 pszenicy beczek
2, ośmin 5, garcy 6, nadto propinacya, opłata
roczna r. sr. 750; 2 Nocogoła dymów ciągłych
7, wysiewu ozimiego żyta beczek 6, ośmin 6,
pszenicy beczka 1, opłata roczna r. sr. 300. Am-
bienci raczą dla ułożenia się przybyć do rze-
czonego Kollegium mającego swe posiedzenie w
Wilnie, za Trocką Bramą na placu zborowym;
z ewikcyami odpowiadającemi dwuletniej intrac-
cie, gdzie w każdym czasie, będą mogli widzieć
inwentarze, i dowiedzieć się o dalszych warun-
kach dzierżawy. Datt w Wilnie 1850 roku ma-
ja 20 dnia.

Superintendent Kościołów Ewangelicko-Re-
formowanych w Wydziale Wileń. X. Rafał Downar.

W e z w a n i e S u k c e s s o r ó w.

1 Dworżańska Opieka Bielskiego i Drohic-
kiego Powiatów w Obwodzie Białostockim, skut-
kiem zaszytych w swej iurydycei rozporządzeń,
po zmarłym, bezpotomnie Janie po Pietrze nie-
gdy Alexandre Łuniewskim Archiwście Archi-
wum Szlacheckiego Branskiego z powodu nieia-
wienia się bliskich sukcesorów iego rodzeń-
stwa, pozostały majątek dziedziczny na Popła-
wach w Powiecie Bielskim położony bez wło-
ścian czyniący rocznego dochodu 12 rubli sre-
brem zaiąwszy w administracyą i wypuściwszy z
publiczney licytacyi w dzierżawę, oraz nazna-
czywszy do iawienia się sukcesorów termin do
dnia 30 lipca 1851 roku wzywa niniejszym suk-
cessorów zmarłego Łuniewskiego iżby z legi-
tymacyą właściwą w tym przeciągu czasu w ni-
niejszej Opiece iawili się, po wylegitymowaniu
się iakowych całkowity po zmarłym Łuniewskim
majątek oddany onym będzie, a za niepoia-
wieniem się w tym czasie tenże majątek odda-
nym zostanie W. Józefowi Łuniewskiemu Radcy
Honorowemu dowodzącemu siebie byż stry-
eczno-rodzonym zmarłego bratem. Bielsk dnia
12 maja 1850 roku.

Assesor Suchodolski.

Sekretarz Rafał Kosiński.

D o n i e s i e n i e.

1 Przedawane na Jarmarku Sto-Jerskim to-
wary Kupcowey ryżkiej wdowy Anny Panin z
powodu nadejść mającego w tych dniach nowe-
go transportu takieyże dobroci towarów o któ-
rych łaskawa Publiczność jest już przekonaną,
będą się wyprzedawać w tutejszém mieście ie-
szcze przez dni 10, pod Ostrą Bramą w domu
Grunerta.

Wolno drukować. Policmeyster Chrzastowski.

P o z e w.

Wedle Ukazu JEGO IMPERATORSKIEY
MOŚCI Samowładnego Całą Rossyą etc. etc. etc.

1. U Ur. Janowi Klimaszewskiemu, Petro-
nelli z Klimaszewskich Kielkiewiczowej z do-
kładem iey męża Stanisława Kielkiewicza i dal-
szym iakich bądź imion i nazwisk sukcesorom,
a raczey pretensorom do spadku po zeszłej Jo-
hannie z Stryeńskich wprzód Zagrzewskiej po-
tym Klimaszewskiej iakiekolwiek prawo rościć
mogącym, pozew *poraz ostatni* przed Sąd Szla-
checkiey Opieki Bielskiego i Drohickiego po-
wiatów, z powództwa Ur. Pawła b. Maiora
wojsk polskich, Karola Zygmunta Kommissa-
rza Obw. braci Stryeńskich, Xiecia Adama
Woronieckiego Pułkownika Gwardyi Rossy-
skiej, Bogusława, Stanisława i Jakuba braci
Mikuliczów, Wawrzyńca Putkamera i niele-
tniey Kazimierzy Kamińskiej pod opieką oycy
Kazimierza Kamińskiego b. Sędziego Ziemskie-
go Lidzkiego czyuiącey, oraz Stefana i Karola
Grotkowskich i Konstancyi z Grotkowskich Ko-
pyckiey wynosi się o to: iż gdy zapozwani suk-
cessorowie Ignacego Klimaszewskiego przekon-
nani będą, że summa w depozycie Sądu Gł.
Biał. pod imieniem Klimaszewskiego będąca,
należy do pozywających sukcesorów Johan-

ny z Stryeńskich Klimaszewskiej, iednak odebranie tej przez niesłuszne zarzuty i zwłoki w processie mitrężą, a tym czasem od summy tej żadne nie narastaia procenta przez co pozycy waiący stratę ponoszą, przeto odwołuiąc się do uprzednich zapozwów ninieyszym żadaia: Przyznania żała. Stryeńskim w 4tej części, Xięciu Woronieckiemu w 4tej części; Mikuliczom, Putkamerowi i Kamińskiej podobnież w 4tej części, nakoniec Grotkowski i Kopyckiej także w 4tej części prawa własności summy depozytalney rub. sr. 2,820 kop. 40¹ czyniącey, a na pozwanych wskazania 7 od teyże summy procentu od daty zapozwania ich, to iest: od dnia 4 xbra 1828 r. aż do daty zapasć mającego dekretu policzyć się powinno, iakowy procent z okazyi pozwanych, pozycy waiący utracaia, prócz tego ukarania pozwanych powrótem kosztów prawnych wedle złożyć się mającego rejestru, i przyięcia prozb dawnemi pozwami objętych.

Roku 1830 maia 1 dnia, Woźny świadcę, iż tę kopią pozwu po *mniemanych sukcesorów*, a racęzy pretensorów do spadku po *Johannie z Stryeńskich Klimaszewskiej*, do Redakcyi Kuryera Litt. dla trzykrotnego w tymże umieszczenia, przestałem.

Michał Meorze Woźny Powiatu Drohickego.

Wolno drukować. 17 maia 1830. Michał Oczapowski Cenzor.

Oświadczenie.

1 Excerpt oświadczenia z protokołu potocznego Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu przez Kapitanowę Zofię Zawistowskę w dacie poniższej zanieśionego, na żądanie strony pod pieczęcią urzędową maia 19 dnia 1830 r. wydany.

Roku tysiąc ośmset trzydziestego miesiąca maia siedmnastego dnia. Na skutek zaszeley w Sądzie Głównym Wileńskim 2go Departamentu na prośbę Kapitanowej Zawistowskiej rezolucyi, złożone przy takowej prośbie oświadczenie na papierze ceny rubla iednego pisane, wprowadza się do Aktt, a które tak się wyraża: Roku 1830 maia 17 dnia oświadczenie imieniem Zofii z Lewickich Zawistowskiej Kapitanowej Woysk Polskich działającej pod wiedzą opieki czyni się w tém: Jan Michała syn Lewicki Choraży Ziemi Halickiej ożeniony z Małgorzatą Sanveplan spłodził dwie córki Maryannę za Ignacym Zubowskim Szambellanem, i Zofię za Jerzym Zubowskim Sędzią Ziemskim Słuckim zamężne, w roku 1793 marca 15 dnia przyznanym przedślubnym tranzaktem a 31 tegoż miesiąca 1796 w akta Ziemskie Nowogrodzkie wprowadzonym, rodzice Jan i Małgorzata Lewiccy zawieraiąc intercyzyno reformacyyny opis z Jerzym Zubowskim następnym mężem żałującey deltorki przeznaczyli w exdotacyi złotych dziesięć tysięcy a w wyprawie złotych siedm tysięcy, w drugim punkcie rodzice ręczą, iż po równém wyposażeniu drugiej córki Maryanny pozostałym majątkiem wedle prawa statutowego w równe części podzielić się mają successorki, dobre skłonności rodziców ku dzieciom nie odpowiedziały ich zamiarom, bo siostra Maryanna będąc obecną przy chorobie i zgonie oycy nie zawiadomiła o tém niewiedzącą siostrę Zofię, po śmierci oyc-

ca wzięła całkowity fundusz, a siostra młodsza Zofia, oycy testamentem, 2go decembratysiącznego ośmsetnego w Czaplinie uczynionym, od wspólnego sukcedowania, nie prawnie, bo bez uprzedniego oświadczenia i wyroku, w brew intercyzyno-reformacyynemu opisowi oddaloną została. Fundusz takowy, prócz intraty z dożywocia matki folwarku Skayska, był: summa złotych dziewięćdziesiąt tysięcy trzysta siedm dziesiąt ośm i ezer. złotych trzysta dwadzieścia trzy i złotych ośm na dokumentach u Dyonizego Lewickiego Janowi Lewickiemu oycu należna, córce Maryannie oddaną została. Z punktu czwartego tegoż testamentu ezer. zł. dwadzieścia pięć na Dyonizym Lewickim też córce Maryannie, a z punktu 5go bydło, konie, srebro, bieliznę, suknie i wszelkiego rodzaju mobilia teyże córce Maryannie Zubowskiej oddane zostały; prócz powyższego funduszu był fundusz matozyny, 16d okazujący się z plenipoteney przez matkę Małgorzatę Lewickę Półkownikową Woysk b. Polsk. Ignacemu Zubowskiemu Porucznikowi tychże woysk w 1806 oktobra 5 dnia wydany, i tegoż dnia w Sądzie Niższym Ziemskim Dynaburskim iawioney, na uzyskanie ezer. zł. trzysta; za obligiem od Xięcia Dominika Radziwiłły, którego list autentyczny odebranie tej należności stwierdza. 2re Summa za obligiem przez Andrzeia i Zofię Kazanowskich w 1793 marca 30 Małgorzacie Lewickiej Chorażynę Halickiej na trzysta ezer. zł. wydany, 1796 marca 31 w akta Grodzkie Woiewództwa Nowogrodzkiego wprowadzonym przez siostrę Maryannę uzyskana; 3cie wszelkiego rodzaju ruchomości i sprzęty w testamencie oycy poszczególnione. Małgorzata Lewicka pod nieobecność córki Zofii życie skończyła, a Maryanna wszystko zagarnęła. Siostra iey Zofia iako naturalna successorka ma prawo dopominku i siostra Maryanna przez własnoręczne pismo między papierami po zeyściu iey znalezionemi wyznała, że rubli assygn. sto i z wziętych po matce połowa rub. sr. czterysta ośmdziesiąt siedm kop. 50 należy siostrze a wszelkie karteczki i nawet rejestra debitorów testamentem ostatecznie uczynionym korroboruje i upoważnia; gdy więc fundusz rodziców wedle naturalnego cieknu krwi i wedle dyspozycyi prawa statutu i Ukazów, spadać na naybliższe rodzeństwo powinien, a żałca deltrka nie po śmierci rodziców nie wzięła, i gdy obciążać funduszu pod odpowiedź za spadek po rodzicach idącego, nikt nie może; znayduie żałca deltrka assekuracyę 1829 roku iulii 9 przez Maryannę z Lewickich Zubowską W. Ludwikowi Sawickiemu Adwokatowi Sądgu Głgo Białostockiego ewikocyyną na dom swój wydaną; żałca deltrka takowy dokument z momentem śmierci siostry, za ustały i niezaczający ogłasza i ony cofa, a zapatruiać się na testament tysiąc ośmset trzydziestego marca 21 sprawiony, znayduie ony być nieprawym, iako z dwoma tylko pieczętarzami, gdy prawo dysponie mieć trzech, bo przeciw Kon. 1768 robiący laesi iuris naturae, bo zapisuiący fundusz pod odpowiedź za successyą po rodzicach isć mający, na dalszą w rodzeństwie osobę. Gdy prawo statutu ziemuemi majątkami rozrządzać przez testament broni, gdy stosownie do dokumentu w aktach Ziemskich No-

wogrodzkich przyznanego całą całością dwie siostry powinny były być w równi wyexdowane, a żałca deltrka nie nie wzięła, gdy fundusz matczyny wedle wszelkich praw do równego działu należy, a żałcey deltree nie się nie dostało, gdy mąż zeszłej siostry W. Ignacy Zubowski b. Assesor Sokolskiego Powiatu i Kawaler rejestra mobiliow po połowie z żałującą deltrką podzielać się mających, zataił i nieokazał, pieniądze gotowe zeszłej swej żony, do iey siostry żałującey delatorki należące, pod iey nieznaydowanie się, bez exekutora testamentu, i bez świadkow, nie wiadomo w iakiej ilości zabrał, a zeznaie tylko że r. sr. sześćdziesiąt pięć, oraz przed terminem wypłaty kontraktami zakreślonym, intratę z domu od mieszkańców wybierał z pokrzywdzeniem żałującey delatorki na tymże domie dożywocie mającey; gdyby więc nikt w układy z W. Wincentym Lewickim b. Assesorem Sądu Cywilnego Białostockiego i Sokolskiego Powiatow, o kamienicę w Sokołce sytuowaną przez Maryannę z Lewickich Zubowskę nieprawnie aktorstwem zapisaną nie wchodził, przez niniejsze oświadczenie dające się do protokołu Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu zapisać i do Kuryera Litewskiego pomieścić żałująca delatorka dając wiedzieć, one własną

ręką podpisać. (podpisano) Zofia z Lewickich Zawistowska.

Assesor Wincenty Wiszniewski.

Zgodno z protokółem świadczą Protokółista Raczyński.

Kancellarzysta Stanisław Biliński.

Dozwala się drukować, Wilno 1830 d. 20 maia. Cenz. L. Borowski.

W t o c z ę g a.

1 Od Mińskiego Niższego Ziemskiego Sądu ogłasza się, iż w powiecie Mińskim poymana dziewczka Barbara Jana córka Bohdanowiczówna miejsca urodzenia i pochodzenia swego niepamiętająca, mająca od urodzenia lat 19 i następujące przymioty: wzrostu dwóch arszynow, twarzy piegowatey, okrągło-podługowatey, na spodniey szczęce wielki od rany zagoiony szram, mówi po prostu czysto, włosy na głowie i brwiach rude, oczy szare, nos mierny, a więcej żadnych znakow niema, która to dziewczka znaydnie się w Mińskim turemnym zamku, i naznaczono uczynić naprzeciwko iey powiadania śledztwo Panu Prezydentowi Świętorzeckiemu, o czém mu razem z tém przedpisano. Marca 14 dnia 1830 roku.

Prezydent Świętorzecki.

O g ł o s z e n i a p o r a z 2 g i i 3 c i.

P o d r a d.

2 Ryżki Ekonomiczny Komitet dróg Komunikacyi niniejszém wzywa życzących z pewnemi i dostatecznemi ewikcyami na ostateczny przetarg w uim 22 dnia terażniejszego mca maia odbyć się mający, na dostawę dla robót V Dyrekcyi Wndawskiej Wodney Komunikacyi po dzień 15 października niniejszego 1830 roku w ogóle przez przybliżenie do 7500 koni, z przyęciem taniey cen ofiarowanych na targach po 2 ruble 14 kop. za każdego dziennie; kondycye zaś na takową dostawę będą objawione przy tymże przetargu.

Za Sekretarza Masłow.

Nóty Muzyczne.

2 Księgarnia Józefa Zawadzkiego, otrzymała na nowo z Warszawy, ulubiony *6oczęściowy Kotyllion kompozycyi Pana Andrzeia Listowskiego*, ułożony na Fortepiano. Cena po 1 rublu srebrem, z pocztą zł. 8.

Wolno drukować, Policmeyster Chrzęstowski.

P o d r a d y.

3 Komitet za Naywyższą wolą w mieście Wilnie ustanowiony dla ekonomicznych rozporządzeń budowy drogi szosse od Kowna do Düneburga, na mocy rozkazu NAYJAŚNIEYSZEGO CESARZEWICZA WIELKIEGO XIĘCIA KONSTANTEGO ogłasza; iż dnia 27 terażniejszego m. maia, będzie się odbywać w tym Komitecie przetarg na dostawkę do budowy drogi szosse potrzebnych materyałow, to jest: kamieni i żwiru; a razem z tém Komitet wzywa życzących uczestniczyć w dostawce pomienio-

nym materyałow, aby raczyli iawić się do onego w powyżey wyrażonym dniu na przetarg z prawnemi ewikcyami. Dat w Wilnie roku 1830 męca maia 15 dnia.

Wileński Vice-Gubernator Listowski.

Publiczna sprzedaż.

3 Mińska Izba Powszechney Opieki niniejszém ogłasza, iż w niey przedawać się będzie z aukcyynego publicznego targu, oddany na ewikcyą za uchybieniem terminu muiowany o dwóch piątach dom, do zmarłego mieyskiego Głowy Jana Baykowego przynależący, oceniony w niepalnych materyałach 18,500 r. assygnacyami. Dla czego naznaczaia się terminy do targow a mianowicie: pierwszy 5go, drugi 9go i trzeci 12go dnia września 1830 roku; życzący nabyć dom ten mogą przybyć do Izby pomienionych dni na posiedzenie i przeyrzeć w niey przedawanego domu inwentarz. Maia 10 dnia 1830 r.

Członek Izby Kostrowicki.

W obowiazku Sekretarza W. Karabanowicz.

Do Dzierżawy.

3 Podaie się do powszechney wiadomości, iż Skarbowe karczmy i domy szynkowe sytuowane w puszczy Pałowiezkiej, przeznaczone są do wydzierżawienia na rok ieden z dnia 1 lipca roku terażniejszego 1830 i na ten cel przeznaczona została licytacya w terminach 17 i 18 następującego miesiąca czerwca w sądzie Ziemskim powiatu prużańskiego a 26 i 27 tegoż miesiąca w Izbie Skarbowey Litewsko-Grodzieńskiej Gubernii. Życzący przeto uczestniczyć w pomienionej licytacji, zechcą przybyć w wskazanych terminach z prawnemi kaucyami. Działo się na sessyi w mieście Grodnie 13 maia 1830 roku. Sowiećnik Michał Zborowicki.

Wydziałowy Sekretarz Gabriel Mirny.